

## LAUSUNTOPYYNTÖ

# Suunnitelmamalliasetuksen mukaisten ydintietojen IFC-määrittelykset

Järvenpää toimii hallinnointikuntana RYHTI-kumppanitestaus hankkeelle, jonka IFC-osuudessa (RAVA3.5) laaditaan kansallisia vakiointejä. Hankkeessa ovat mukana myös Helsinki, Vantaa, Tampere ja Mäntsälä. Ympäristöministeriö rahoittaa RYHTI-kumppanitestaus hankkeen. Tämä lausuntopyyntö koskee ensimmäistä IFC-tietosisältöjen vakioinnin osuutta, jossa on määritelty ydintietojen IFC propertyt ympäristöministeriön suunnitelmamalleja koskevan EU notifiointilain mukaisesti suositeltujen suunnitelmamalliasetuksen mukaisista ydintiedoista. Asetusaineisto luettavissa tästä linkistä <https://technical-regulation-information-system.ec.europa.eu/en/notification/27244>

Lausuntoaineisto ei ota kantaa suunnitelmamalleja koskevan asetuksen sisältöön vaan keskittyy IFC-tietosisältöjen vakiointiin aiemmin kansallisella lausuntokierroksella olleen asetusluonnoksen pohjalta. RAVA3.5 hankkeessa on määritelty suunnitelmamalliasetuksen liitteissä 1 ja 2 listattujen ns. ydintietojen vastaavat IFC-ominaisuusryhmät ja -kentät (pset, property). Tehdyt määrittelykset kattavat vain rakennussuunnitelmien suunnitelmamallien (ARK) tietosisällöt. Asetuksen liitteissä listattujen tietovaatimusten taustalla on yhteentoimivuusalustalla julkaistu Rakentamisen lupapäätösten tietomalli (Raklu, <https://iri.suomi.fi/model/raklu/>), joka antaa raamit myös IFC-määrittelyille. Tässä yhteydessä tehdyt määrittelykset noudattavat Raklu-mallin attribuuttien yksikkömäärittelyjä ja IFC-kenttien arvot rajautuvat Raklu-mallin mukaisesti.

RAVA3.5 määrittelykset perustuvat RAVA3Pro hankkeessa tehtyihin pset ja property -määrittelyihin. IfcSite ja IfcBuilding komponenteille oli siinä hankkeessa luotu suomenkieliset, FI-alkuiset psetit, joita on käytetty ja täydennetty tässä määrittelyssä. Rakennusosille (hissit, sisäänkäynnit, huonetilat) sen sijaan ei ollut RAVA3Pro hankkeessa määritelty suomenkielisiä ominaisuuskenttiä ja niiden osalta on hyödynnetty IFC-standardin mukaisia propertyjä.

IFC-kentät sisältävät muutaman lisäkentän asetukseen verrattuna, koska rakennusvalvonnat joutuvat edelleen toimittamaan viranomaisrekistereihin myös muuta kuin ydintietoa. IFC-määrittelykset sisältävät myös muutamia laajennuksia, joiden tarkoitus on helpottaa oikeamuotoisten tietojen syöttämistä ja parantaa koneluettavuutta. Raklu-mallin attribuuttien sallitut arvot ovat yhteentoimivuusalustalla julkaistuissa koodistoissa (<https://koodistot.suomi.fi>). IFC-määrittelyssä näitä on käsitelty siten, että mikäli asetuksessa kenttään on sallittu vain yksi arvo (esim. Rakentamistoimenpide), on IFC-kenttään syötettävä tieto tekstimuotoinen (IfcLabel). Mikäli arvoja voi olla useita, on koodisto purettu TRUE/FALSE arvoiksi (IfcBoolean). Siten rakennuskohteella voi olla useita runkomateriaaleja tai liittymiä erilaisiin verkostoihin. Ydintietojen IFC määrittelyssä TRUE/FALSE ominaisuuskentille ei sallita tyhjiä arvoja – erillisessä pääpiirustusmäärittelyssä tilanne on näiltä osin hieman toinen.

Koodistoista poimittujen arvojen syöttämisessä päädyttiin ratkaisuun, joka tukee sekä koneluettavuutta että ihmisen ymmärtämää tietoa. Valtaosa koodistojen koodeista on samansisältöisiä lukuja (01, 02, 03 jne.). Näin ollen on suuri riski, että käyttäjä ei näe virheitä varsinaisessa tietosisällössä. Siksi ominaisuuskenttiin syötetään yhdistelmä, jossa on sekä koodi että sen nimi. Yhdistelmän muoto on määritelty niin, että se voidaan kopioida suoraan yhteentoimivuusalustalta eikä sitä tarvitse kirjoittaa käsin (esim. " 01 - Asemakaava"). Tässäkin ratkaisussa on toki mahdollisuus muotoiluvirheisiin, mutta tärkein eli tietosisältö on tiedon syöttäjälle selvä.

Muutokset suunnitelmamalliasetukseen, Raklu-tietomalliin ja koodistoihin eivät kuulu tämän työn piiriin. Mahdolliset kommentit niihin voidaan toimittaa eteenpäin ympäristöministeriöön ja SYKE:lle, mutta tähän työhön niillä ei ole vaikutusta. Pyydämme lausuntoanne 30.9.2025 mennessä [lausuntolomakkeella](#). Kokoamme lausuntopalautteet ja vastaamme lausujille keskitetysti, kun lausunnot on käsitelty.

Lisätietoja:

Anna-Riitta Kallinen

RAVA3.5 ohjausryhmän varapuheenjohtaja

0407709799

[anna-riitta.kallinen@arkcon.fi](mailto:anna-riitta.kallinen@arkcon.fi)